

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27

Η ηγεμονία της Σπάρτης

Οι Σπαρτιάτες τοποθετούν δικές τους κυβερνήσεις, ενώ στη Μ. Ασία στέλνουν στρατό. Στην Ελλάδα ξαναρχίζει ο πόλεμος, όπου πολλές πόλεις συμμαχούν κατά της Σπάρτης. Ο Αγησύλαος επιστρέφει από τη Μ. Ασία. Οι Σπαρτιάτες κάνουν συμμαχία με τους Πέρσες και ο πόλεμος τελειώνει.

Οι Σπαρτιάτες, μετά τη νίκη τους στον Πελοποννησιακό πόλεμο, ένιωσαν πολύ ισχυροί. Στις ελληνικές πόλεις έβαλαν δικούς τους ανθρώπους να κυβερνάνε. Στην Αθήνα τοποθέτησαν τριάντα ολιγαρχικούς, οι οποίοι κυβέρνησαν με τρόπο καταπιεστικό, γι' αυτό ονομάστηκαν τύραννοι. Ακόμη, βοήθησαν στην Περσία τον Κύρο να διώξει από το θρόνο τον αδελφό του, βασιλιά Αρταξέρξη.

Οι ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας είχαν κι αυτές υποστηρίξει τον Κύρο. Μετά το θάνατό του όμως άρχισε να τις κυριεύει ο φόβος. Πίστευαν ότι ο βασιλιάς θα θελήσει να πάρει εκδίκηση. Σκέφτηκαν τότε να ζητήσουν βοήθεια από τους Σπαρτιάτες, οι οποίοι έστειλαν στρατό με αρχηγό το βασιλιά Αγησύλαο. Ο σπαρτιατικός στρατός νίκησε αρκετές φορές τον περσικό και οι Έλληνες που ζούσαν στα παράλια ένιωσαν πιο ασφαλείς. Γρήγορα όμως τα πράγματα άλλαξαν.

1. Συγκρούσεις μεταξύ Σπαρτιατών και συμμάχων

Στην Ελλάδα πολλές πόλεις, όπως η Αθήνα, η Κόρινθος, η Θήβα και άλλες, είχαν κάνει συμμαχία εναντίον της Σπάρτης. Την προσπάθεια αυτή των πόλεων υποστήριξαν με κάθε μέσο οι Πέρσες. Θεωρούσαν κέρδος να είναι οι Έλληνες χωρισμένοι και να πολεμούν μεταξύ τους.

Οι Σπαρτιάτες μπροστά στο νέο κίνδυνο ζήτησαν από τον Αγησίλαο να γυρίσει πίσω. Ο Αγησίλαος με βαριά καρδιά αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το έργο του στη Μ. Ασία. Ονέος εμφύλιος πόλεμος που είχε αρχίσει ονομάστηκε Βοιωτικός ή Κορινθιακός πόλεμος, επειδή οι κυριότερες μάχες έγιναν στην περιοχή της Κορίνθου και της Βοιωτίας. Ο στρατός της Σπάρτης νίκησε τους συμμάχους στην Κορώνεια της Βοιωτίας· ο στόλος της όμως ηττήθηκε στην Κνίδο της Μ. Ασίας.

Ο κίνδυνος για τους Σπαρτιάτες ήταν μεγάλος. Σκέφτηκαν τότε να στείλουντο ναύαρχό τους Ανταλκίδα στην Περσία, όπου έκλεισε ειρήνη με τους Πέρσες. Η ειρήνη που πήρε το όνομα του Ανταλκίδα (Ανταλκίδεια ειρήνη, 386 π.Χ.) ήταν πολύ ταπεινωτική για τους Έλληνες.

Στην Ελλάδα τα πράγματα ησύχασαν. Οι ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας και η Κύπρος έχασαν την ελευθερία τους, αφού πέρασαν στην περσική κυριαρχία. Ευτυχώς όμως η συμφωνία αυτή δεν κράτησε για πολύ.

2. Χάλκινο πρόσωπο (Μουσείο Αρχαίας Ολυμπίας).

Ti διαφορά έχει από αυτά που φορούν σήμερα οι στρατιώτες;

Παράθεμα 1 Από αγάπη για την κόρη του

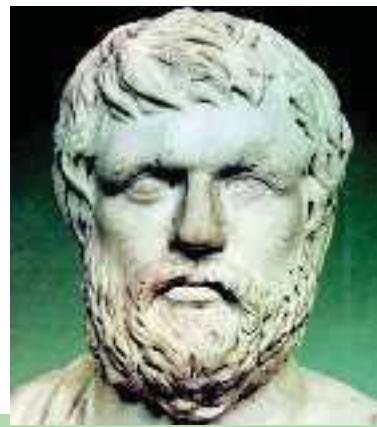
Μετά το θάνατο του Κύρου οι Έλληνες στρατιώτες, που πολέμησαν μαζί του, έμειναν μόνοι μέσα στο τεράστιο περσικό κράτος. Αποφάσισαν λοιπόν να κινηθούν προς το βορρά, προς τα ελληνικά παράλια του Πόντου. Πολεμώντας έφτασαν στη χώρα των Καρδούχων. Τα βουνά ήταν ψηλά και απότομα. Το μοναδικό δρόμο των φύλαγαν πάνοπλοι Καρδούχοι. Οι Έλληνες σταμάτησαν να δουν τι θα κάνουν. Εκείνη τη στιγμή παρουσίασαν στους αρχηγούς δύο Καρδούχους αιχμαλώτους. Τους χώρισαν αμέσως και ρώτησαν τον πρώτο αν ξέρει άλλο δρόμο. Αυτός, παρότι τον βασάνισαν, είπε ότι δε γνώριζε. Οι αρχηγοί έδωσαν εντολή να τον σκοτώσουν μπροστά στα μάτια του άλλου. Ο δεύτερος, μόλις είδε το κακό που βρήκε το φίλο του, αμέσως τους έδειξε άλλο δρόμο, εύκολο και ασφαλή. Τον ρώτησαν τότε οι αρχηγοί: «Γιατί ο πρώτος δε θέλησε να κάμει το ίδιο;» Κι εκείνος απάντησε: «Φοβήθηκε για την κόρη του και την οικογένειά της που κατοικούν πιο πέρα στο δρόμο που βαδίζουμε τώρα».

Ξενοφώντας, Κύρου Ανάβαση, Δ. 1. 20–24 (διασκευή)

παράθεμα 2 Η καλοσύνη του Αγησίλαου

Ο Αγησίλαος, όταν κυρίευε μια χώρα, φρόντιζε να μην την καταστρέψει. Αυτό το έκανε για να μπορεί ο στρατός του να βρίσκει τρόφιμα. Επίσης δε φερόταν με σκληρότητα στους εχθρούς αλλά με καλοσύνη. Στους στρατιώτες του έλεγε να μη βασανίζουν τους αιχμαλώτους, γιατί είναι και αυτοί άνθρωποι. Κάθε φορά που μετακινούσε το στρατόπεδό του και καταλάβαινε ότι είχαν μείνει πίσω μικρά παιδιά, ενδιαφερόταν γι' αυτά. Τέλος νοιαζόταν και για τους ηλικιωμένους αιχμαλώτους και τους προστάτευε.

Ξενοφώντας, Αγησίλαος 1, 20-21 (διασκευή)

3. Προτομή του Ξενοφώντα, ωμαϊκό αντίγραφο
(Μουσείο Πραδό, Μαδρίτη)

1. Γιατί οι Σπαρτιάτες ζήτησαν από τον Αγησίλαο να επιστρέψει;
2. Οι Σπαρτιάτες έκλεισαν ειρήνη με τους Πέρσες. Νομίζεις ότι θα μπορούσε να γίνει κάτι διαφορετικό;

Ας δούμε τι μάθαμε

Ο ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Η δύναμη της Αθήνας, καθώς μεγάλωνε, έκανε τη Σπάρτη και την Κόρινθο να ανησυχήσουν. Αυτό έγινε αιτία να αρχίσει ο Πελοποννησιακός πόλεμος, στον οποίο νίκησαν οι Σπαρτιάτες. Οι Σπαρτιάτες όμως δε φέρθηκαν καλά στους άλλους Έλληνες. Πολλές πόλεις τότε έκαναν συμμαχία εναντίον της Σπάρτης. Ήτσι άρχισε νέος πόλεμος, ο οποίος τελείωσε με ενέργειες των Περσών.

